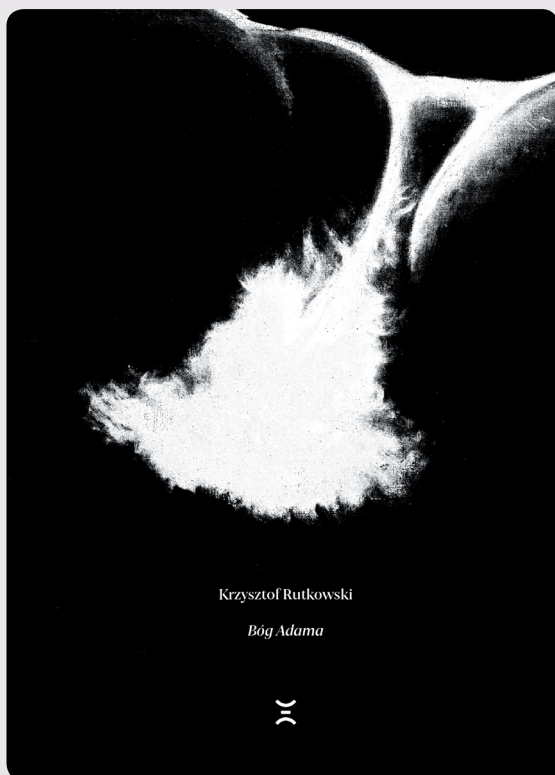

żywośłowie. wydawnictwo
katalog publikacji 2021

Krzysztof Rutkowski

Bóg Adama

Wydanie I

Data premiery: 4 kwietnia 2021

Format: 170 × 240 mm

Formaty: epub

Oprawa: twarda

Liczba stron: 356

Cena katalogowa: 49,90 zł
(oprawa twarda), 24,90 zł (epub)

Krzysztof Rutkowski, pisarz, tłumacz, badacz romantyzmu, do niedawna profesor Wydziału Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego, od lat zajmuje się zagadnieniami związanymi z szeroko rozumianą duchowością Adama Mickiewicza, w szczególności jego tajemniczym dla wielu związkiem z Andrzejem Towiańskim i jego kręgiem. Poświęcił tym zagadnieniom tak znane swoje prace jak *Braterstwo albo śmierć. Zabijanie Mickiewicza w Kole Sprawy Bożej* (1988), *Stos dla Adama albo Kacerze i kapłani* (1994) czy *Xsiężniczka. Miejsce Xawery Deybel w rodzinie Mickiewiczów* (1998). Także w jego twórczości pisarskiej niezwiązanej bezpośrednio i wyłącznie z Mickiewiczem (np. w *Paryskich pasażach*, *Raptularzu na koniec wieku*, *Zakochanym Stendhalu* czy *Ostatnim pasażu*) powracają wielokrotnie wątki rozwijające pytania dotyczące sztuki, wiary i praktyk duchowych, stawiane w kontekście krytycznej refleksji nad współczesną kulturą i cywilizacją europejską. Krzysztof Rutkowski od wielu lat zapowiadał książkę, która będzie starała się odpowiedzieć na pytanie, „w jakiego Boga wierzył Adam Mickiewicz?”, jednocześnie formułując rodzaj syntetycznej diagnozy dotyczącej polskiej kultury i jej specyficznego miejsca w kulturze europejskiej. Tą książką jest właśnie *Bóg Adama*. W znakomitym literackim stylu Krzysztof Rutkowski buduje prawdziwy labirynt zbudowany ze stosunkowo mało znanych dzieł, zapisków, świadectw i faktów z życia Adama Mickiewicza, by wprowadzając węć i wiodąc jego krętymi korytarzami czytelnika pozwolić mu na osobiste odkrycie słabo uświadamianej strony polskiego romantyzmu w jego najbardziej podstawowym, Mickiewiczowskim wydaniu i podjąć refleksję nad tym, czy Polacy dość głęboko przemyśleli program, wizje, projekty i usiłowania swojego „narodowego wieszcza” i czy nie zafalszowali jego dziedzictwa. Między powierzchownym kultem a równie powierzchownym odrzuceniem, Rutkowski wytycza zupełnie inną drogę, wskazując na nieodkryte i nieodczytane posłanie romantyzmu, które może w czasach zamętu i niepewności stać się inspiracją do głębokiej odnowy żywej relacji między nim a współczesnością.

Książka ukaże się dokładnie 4 kwietnia 2021, w rocznicę słynnej „lekcji teatralnej” (wykład XVI kursu trzeciego *Literatur słowiańskich* wygłoszony 4 kwietnia 1843 roku). Wybraliśmy tę datę, bo chcemy by jej publikacja (podobnie jak tamto, niezwykle ważne dla polskiego teatru wystąpienie) stanowiła symboliczne wprowadzenie w okres swoistych rekolacji przed zbliżającym się jubileuszem romantyzmu, przypadającym w roku 1822, gdy minie już dwieście lat od publikacji pierwszego tomu poezji Adama Mickiewicza zawierającego *Ballady i romanse*. „Żywosłowie. wydawnictwo” chce przyczynić się do twórczego odnowienia i reinterpretacji romantyzm w kontekście współczesności. Książka Krzysztofa Rutkowskiego jest dla nas wręcz wymarzoną początkiem realizacji tego zadania.

Urszula Bielska

Wojtek:

Nie samym Grotowskim żyłam.

Wspomnienia i refleksje

Wydanie I

Data premiery: 1 maja 2021

Format: 125 × 197 mm

Formaty: epub

Oprawa: miękka

Liczba stron:

Cena katalogowa: zł (oprawa twarda), zł (epub)

Urszula Bielska (ur. 1938) była w latach 1962–1965 kierowniczką administracyjną Teatru 13 Rzędów w Opolu, żoną jego aktora Andrzeja Bielskiego i zarazem gospodynią mieszkania przy ulicy św. Wojciecha, gdzie spotykał się cały zespół z Jerzym Grotowskim na czele. Okres ten stanowi centrum jej wspomnień, ale jest zarazem tylko fragmentem jej dramatycznego życia. Biografia Urszuli Bielskiej stanowiąc opowieść o niepowtarzalnym i wyjątkowym życiu, obrazuje i oświetla zarazem wypierany dziś często okres zasadniczych przemian, jakie przeszło polskie społeczeństwo po roku 1939. Wojna i powojenna „prześlona rewolucja” (by użyć celnego i inspirującego określenia Andrzeja Ledera) kształtują życie Autorki, ale zarazem ona sama usiłuje dać im własną odpowiedź. Zderzenie historycznych uwarunkowań i właściwej Urszuli Bielskiej niepodległej energii owocuje biografią, która w sposób niezwykły oświetla przemiany zachodzące w Polsce w drugiej połowie XX wieku, dziś zwykle wypierane i przesłaniane czerwono-białą legendą o demonicznych komunistach i anielskich patriotach. Osobista opowieść o losach jednej niezwykłej kobiety rozsadza ten schemat odsłaniając całą złożoność powojennego życia w Polsce.

Z tej właśnie złożoności wyrasta i z tą złożonością ściśle jest związana twórczość Jerzego Grotowskiego i jego zespołu. Urszula Bielska, nazywana przez środowisko Teatru 13 Rzędów „Wojtkiem”, nie należała do grona jego współtwórców. Była jednak w centrum innego życia teatralnego niż to znane z legend o eksperymentach artystycznych i aktach całkowitych. Widziane z okien jej mieszkania i z wnętrza gabinetu nie układa się ono w historię zwycięzców, którzy stali się „księżętami zawodu” i prorokami nowego teatru. Jest raczej historią tych, których życie zostało mocno naznaczone przez „spotkania z wybitnymi ludźmi”, ale którzy ostatecznie nie znaleźli się w gronie wybranych. Jej opowieść o Grotowskim i jego teatrze z początku lat sześćdziesiątych to „inna historia”, a raczej – by użyć znanej angielskiej modyfikacji – „herstoria”. Kobięcy głos Bielskiej nie ulega męskim legendom Mistrzów, nie cuje je, niekiedy demaskuje. Nie podważa przy tym wielkości osiągnięć Grotowskiego ani jego wyjątkowości jako artysty i intelektualisty. Ale przywraca jego teatrowi wymiary i konteksty, które sami jego twórcy usiłowali zatrzeć. Czyni to zarówno bezpośrednio – przez opowiadanie własnej wersji wydarzeń z opolskich dziejów teatru Grotowskiego, jak i pośrednio – przez wplecenie ich w historię własnego życia.

Marek Troszyński

Nowa Austeria pod Królem Duchem

W przygotowaniu

Wydanie I

Data premiery:

Format: × mm

Formaty: epub

Oprawa:

Liczba stron:

Cena katalogowa: zł, 24,90 zł

(epub)

W roku 2001 Marek Troszyński, obecnie profesor w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk wydał książkę *Austeria „Pod Królem-Duchem”*: *Raptularz lat ostatnich Juliusza Słowackiego*. Jest to zbiór esejów na różne sposoby inspirowanych tytułowym *Raptularzem 1843–1849*, którego edycję zawierającą podobiznę całości rękopisu i jego precyzyjną transkrypcję opublikował Marek Troszyński w roku 1996. Książka ukazywała niezwykle, zarazem naukowo pogłębiony i bardzo osobiście przeżyty obraz mistycznego okresu życia Słowackiego, przedstawiała oryginalną i fascynującą interpretację jego postawy i twórczości. Po dwudziestu latach, po opublikowaniu kolejnych książek autorских i równie niezwykle dzieł edytorskich jak publikacja rękopisu dramatu zwanego *Samuel Zborowski (Alchemia rękopisu)*, 2018), Marek Troszyński wraca do *Austerii „Pod Królem Duchem”*. Obecne wydanie książki zawiera zarówno eseje, które złożyły się na jej pierwszą edycję, jak i nowe teksty dodane przez Autora. Ponowiona w zmienionym kontekście społecznym podróź śladami mistycznych poszukiwań i przeczuć Juliusza Słowackiego z pewnością zaprowadzi czytelników w inne rejony i skonfrontuje z innymi pytaniami niż dwadzieścia lat temu.

Praca zbiorowa

Sprawiedliwość

Wydanie I

Data premiery: 1 maja 2021

Format: 125 × 197 mm

Formaty: epub

Oprawa: miękka

Liczba stron:

Cena katalogowa: zł (oprawa twarda), zł (epub)

W przygotowaniu

Sprawiedliwość to tytuł przedstawienia na podstawie scenariusza Michała Zadary i Nawojki Gurczyńskiej, które miało premierę w warszawskim Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera 10 marca 2018 roku, dokładnie pół wieku po wydarzeniach Marca 1968. Jego tematem jest wypędzenie obywateli polskich pochodzenia żydowskiego, dla którego pretekstem stały się protesty studentów i intelektualistów przeciwko komunistycznym władzom, wywołane zdjęciem z afisza Teatru Narodowego *Dziadów* Adam Mickiewicza w reżyserii Kazimierza Dejmka. Czworo aktorów (Ewa Skibińska, Barbara Wysocka, Arkadiusz Brykałski i Wiktor Loga-Skarczewski) przeprowadzało na scenie proces śledczy, który miał odpowiedzieć, czy i kogo można postawić przed sądem oskarżając o współudział w wygnaniu polskich Żydów. Teatralne dochodzenie było odbiciem i wynikiem śledztwa, które we współpracy z historykami i prawnikami Michał Zadara przeprowadził w trakcie prac nad przedstawieniem. Ich rezultat stanowiło oficjalne zgłoszenie o możliwości dokonania przestępstwa, prezentowane na scenie. Zapowiedź jego oficjalnego zgłoszenia puentowała przedstawienie. Po dwóch latach od premiery Michał Zadara wraz ze współpracownikami dokończył pracę nad ostateczną formą tego zgłoszenia. Nie złożył go jednak w prokuraturze, zdając sobie sprawę, że wobec obecnego stanu polskiego wymiaru sprawiedliwości, byłby to akt mogący potencjalnie przynieść efekty dalekie od tytułowej, oczekiwanej sprawiedliwości. Zamiast do prokuratury trafiło do książki, którą we współpracy z Teatrem Powszechnym i założoną przez Michała Zadara grupą CENTRALA postanowiło opublikować „żywoślowie”.

Na tom *Sprawiedliwość* składają się scenariusz przedstawienia, zgłoszenie o możliwości popełnienia przestępstwa oraz dyskusja z udziałem Michała Zadary i zaproszonych prawników na temat prawno-politycznych kontekstów wyników całego projektu.

Praca zbiorowa

Pictures of the Pandemic. An Album of Voices

Wydanie I

Data premiery:

Format: x mm

Formaty: epub

Liczba stron:

Cena katalogowa: 24,90 zł (epub)

Wiosną 2020 roku wraz z całą gospodarką i życiem społecznym zostały zamknięte także teatry i inne ośrodki sztuk przedstawieniowych. Otwarto je ponownie na kilka miesięcy w czerwcu. Ten krótki okres przed kolejnym lockdownem, rozpoczętym w listopadzie 2020 był nie tylko czasem prób nadrobienia straconych miesięcy, ale też okresem intensywnych dyskusji i prób poddania refleksji tego, co pandemiczne zamknięcie i przejście do działalności zdalnej znaczyło dla teatru i kultury. Choć od tamtego czasu minęło wiele miesięcy, a nadzieje, że wiosenne zamknięcie będzie jedynym okazały się płonne, choć dzisiejsza sytuacja z pewnością jest pod wieloma względami odmienna niż ta z roku 2020, publikujemy w formie e-booka w języku angielskim zapis kilku ważnych dyskusji publicznych, jakie odbyły się w sierpniu i wrześniu 2020 w polskim środowisku teatralnym. Książka w formie i treści nawiązuje do charakteru spotkań: atmosferę braku stabilności i niepewności jutra, w jakiej odbywały się dyskusje, odzwierciedlają decyzje redakcyjne o publikacji zapisu i ograniczenia ingerencji w język i formę wypowiedzi do niezbędnego minimum. Wydając e-book w opcji druku na życzenie postanowiliśmy pozostawić czytelnikom decyzję, czy i w jaki sposób rzeczywistość on-line i toczące się w niej dyskusje mogą i powinny materializować się offline.

Pierwsza z publikowanych dyskusji odbyła się pod koniec sierpnia w ramach Festiwalu „Retroperspektywy” organizowanego w Łodzi przez Stowarzyszenie Teatralne „Chorea”. Pozostałe to cztery dyskusje panelowe które odbyły się we wrześniu w formule on-line w ramach showcase’u „Generation After” Nowego Teatru w Warszawie. Łączy je nie tylko temat pandemii, ale też międzynarodowy kontekst i język angielski, którym się w ich trakcie posługiwano. Niezależnie od składu uczestniczek i uczestników, dyskusje te stanowią próbę uchwycenia i zamknięcia w tytułowych obrazach polskiego doświadczenia zderzenia pandemii i sztuk przedstawieniowych przed międzynarodową publicznością. Ten kontekst wytwarza swoisty wewnętrzny dystans, który pozwala spojrzeć na polską sytuację z innej, szerszej perspektywy, wprowadzanej także (w przypadku dyskusji łódzkiej) przez osoby o innym niż polskie doświadczeniu. Choć zanurzone w konkretnej sytuacji należącej częściowo do przeszłości, dyskusje te stanowią znakomity i inspirujący materiał do własnego zmierzenia się z pytaniem, które mimo wszystko pozostaje zasadnicze: jakie jest miejsce i zasadnicza potrzeba żywych sztuk przedstawieniowych w świecie, który został zmuszony do przejścia na formułę komunikacji zdalnej.

W dyskusjach wzięli udział między innymi: Olena Apczel, Mario Biagini, Piotr Gruszczyński, Anna Karasińska, Marta Keil, Dariusz Kosiński, Agnieszka Kryst, Tomasz Majewski, Romana Nagabczyńska, Anna Nowak, Grzegorz Reske, Thomas Richards, Tomasz Rodowicz, Maciej Rożański, Richard Schechner, Anna Smolar, Zofia Smolarska, Agnieszka Sosnowska.

zywoslowie.pl